

ציודה לדרך:

עלון תורני אקטואלי ליילדי ישראל

י"ל מידי שבוע עם תכנים מגוונים!

פרשת כי תשא

עלון מס' 79 | שנה 2

בדרך הפרשה

הכנסת, לחשו לו שונאי ישראל על אָנוּ, שְׂרָאשִׁי הקהלה הם שצוו להסיר את תמונתו מתחומי בית הכנסת, כדי להפגין בכך את איבתם לשליט הנכרי. כששמע הקיסר דברי שטנה אלה, פנה אל רבי שמעון סופר רבה של קראקא, שהיה גם ציר בבית המחוקקים האוסטרי ואמר לו: כלום יש אמת בדרך, שתמונתו היתה תלויה כאן ימים רבים, ורק הבקר הורידו אותה כצעד הפגנתי נגדי?

רבי שמעון נדהם לרגע קט, כי רק עתה נודע לו על התעלול הגס של שונאי ישראל שבמקום; אף לא אבד את עשתונותו ומיד השיב לקיסר האורח: אמת

תשובתו המחפמת של רבה של קראקא כתוב בפרשתנו: "כי אות הוא ביני וביניכם לדתיתכם" (לא, יג).

הקיסר האוסטרי פרנץ יוזף ערה פעם בקור ממלכתו בכמה מערי גליציה והגיע עם פמלייתו לקראקא שבמערב גליציה.

למחרת היום התעתד הקיסר ירום הודו לבקר בבית הכנסת הגדול שבעיר. מה עשו כמה משונאי ישראל שבמקום? הלכו והסירו בשעות הלילה את תמונת הקיסר, שהיתה תלויה בקביעות בפרוודור בית הכנסת; ובשעה שהאורח הנכבד נכנס בשערי בית

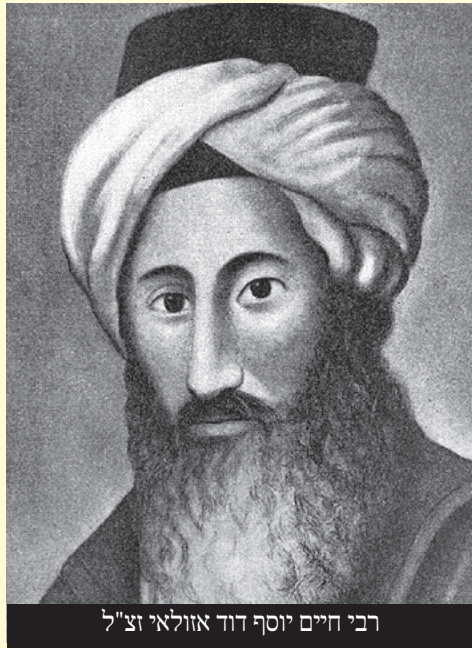
שיקשרו אותנו עם ה' יתברך. פיוצא בכך נהגנו בארוע
החגיגי, שפקד אותנו היום הזה. כל הימים תלויה כאן
תמונת הוד מלכותו כאות ברית בין הקיסר ירום הודו
לקהלה היהודית שבצירנו, אולם היום, נוכח הבקור
המלכותי בבית תפלתנו, תהא זו פחיתות כבוד אם
נביט בתמונת הקיסר הדוממת, בשעה שאנו זוכים
לראות את הוד מלכותו פנים אל פנים.
(פרפראות לתורה)

הדבר, שתמונת הוד מלכותו תלויה כאן בקביעות,
והיום הזה הסירו אותה לקראת הבקור הקיסרי; ויש
טעם לדבר: לפי חקי אמונתנו, נצטוינו להניח תפלין
בכל יום כ"אות ברית" בינינו לבין הבורא. אולם
בשבת קדש אסורה עלינו הנחת תפלין, כי על השבת
נאמר בתורתנו: "כי אות היא ביני וביניכם" (לא,
יג). ביום שבת הגנו חשים את השכינה המרחפת
מעלינו, ולכן איננו זקוקים לאותות ולסמלים אחרים.

בְּדֶרֶךְ רַבּוֹתֵינוּ

הרעה, ובגלית ברירה הוציא כתב הכשר לסחורתו של
הרשע.
וכך כתב לאמר: הגבינה של פלוני כשרה למהדרין,
יאכלו עגונים וישבעו וכו'. ועם חתימת המכתב הוסיף
החיד"א: 'הכותב וחותם ביום ג', לסדר "וככה תאכלו
אתו מתניכם חגרים" וגו', בספר שמות, שנת תק"ח.
הגיע הסוחר לאיטליה ופרסם ברבים כי בידו גבינה
כשרה למהדרין מן המהדרין, בהכשר הגאון המפרסם
בכל תפוצות ישראל, החכם החיד"א. משנתבקש
הסוחר להציג את התעודה בפני רב המקום. קרא
הרב בעיון את נסח ההכשר, וכשהגיע למשפט
המסים תמה מדוע הוסיף החיד"א אחר צטוט הפסוק
'וככה תאכלו אתו' את המלים 'בספר שמות'... הרי
כל אדם יודע שפסוק זה נמצא בפרשת 'החדש הזה
לכם' שבחמש 'שמות'! הרהר הרב שעה ארפה בדבר,
עד שהחליט שהמלה 'שמות' מכוננת לראשי התבות
שלה, שנים מקרא ואחד תרגום...
הוא מסתפל בחמש שמות, ומעין בתרגום אוגולוס
על הפסוק, ומגלה שכתוב שם לאמר: 'מתניכם
חגורים' - חרציקון? הון אסירין? ... הבין הרב שבכה
התפנו החיד"א לרמוז על חרצי הגבינה, שהרי כה

המלחים אימו על החיד"א שאם לא ימלא את
דרישת הסוחר, ישליכוהו המימה המלחים אימו
על החיד"א שאם לא ימלא את דרישת הסוחר,
ישליכוהו המימה "ויבלב כל חכם לב נתתי חכמה" (לא, ו)
חכמתם של גדולי ישראל נודעה גם בקרב העמים,
וככל שגדלותם היתה עצומה יותר, כה גם נודעה
חכמתם בחיי המעשה. הספור שלפנינו, על החיד"א,
ומובא בספר 'על התורה', שיצא בשנת תשי"ז, מוכיח
על כה.
באחד ממסעותיו הפליג החיד"א באגיה לאיטליה.
בין הנוסעים היה סוחר יהודי, איש רע מעללים.
באמתחתו של האיש היה מלאי גדול של גבינה לא
כשרה, אותה התפנו למכר ליהודי איטליה. הסוחר
השתדל להוציא מהחיד"א כתב הכשר לסחורתו,
אבל החיד"א שידע שהגבינה איננה כשרה, סרב.
הסוחר נסה 'לפתות' את החיד"א בהטבות ובכספים,
וכיון שלא הצליח וכל נסיונותיו עלו בתוהו, החליט
להוציא מהחיד"א את כתב-ההכשר בכח הורוע.
הוא שכר כמה ממלחי האגיה, ואלה התנפלו על
החיד"א באמצע הלילה, ואימו עליו שאם לא יענה
לסוחר, ישליכוהו למים. ראה החיד"א שכלתה אליו

רבי חיים יוסף דוד אזולאי זצ"ל

קורא להם הכתוב 'ואת עשרת חרצי הקלב (שמואל א', י"ז י"ח), והתרגום מתרגם שם: 'גובניין דחלבא'. מיד צוה הרב שיאסרו את הסוחר בבית המאסר של הקהלה, ולאחר שחקרו אותו שתי וערב הודה שאכן הוציא מהגאון החיד"א את כתב ההכשר בכפיה ואלימות.

כמה יש להתפעל מחכמתו הגדולה של החיד"א, שגם בעת צרה ומצוקה כמו זו שהיתה לו בספינה, ידע לשלט על עצמו, ולרמוז בכתב ההכשר על מעשיו של הסוחר.

(גליון 'קול פרמה' - הרב צורן)

בדרך המצוות

בעולם, והעשיר של היום עלול להיות עני מחר - יש למהר ולתת, כפי שגורמו בטעמים "קדמא ואזלא" שעל המלה "ונתנו".

מרו שר התורה רבי חיים קניבסקי שליט"א פתב בספרו 'ארחות ישר' כי גם במצות כבוד אב ואם כדאי לאדם להשתדל לקימה בשלמות, כי כפי שמתנהג האדם עם הוריו, פה ינהגו עמו בניו שלו, אם מכבד הוא את הוריו כראוי, גם בניו יכבדוהו, מדה כנגד מדה!

רמו לדבר הביא רבי חיים שליט"א מעשו הרשע אשר כבד את הוריו באפן מפלא, ועליו נאמר "ויבא לאביו" (בראשית כו, לא). תבות אלו "ויבא לאביו", נקראות הלוח ושוב באותו אפן, ואם נתחיל מסופן נקבל גם כן "ויבא לאביו", וזאת על מנת לרמוז שמי שנותן לאביו - יקבל בחזרה! (ע"פ "ומתוק האור")

להזדרז ולתת כי גלגל חוזר בעולם!

"ונתנו איש כפר נפשו" (ל, יב)

אמר הגאון מוילנא: טעמי המקרא במלה "ונתנו" הם קדמא ואזלא, דבר זה רומז לנו שבנתינת תרומה יש להזדרז ולתת.

על פי זה באר הגר"א את דברי הגמרא במסכת שבת (קנא, ב) שרב חזי אמר לאשתו, שאם יבא עני לבקש לחם, תמרי לתת לו, כדי שאם הבנים שלנו יבקשו - גם להם ימקרו לתת. שאלה אשתו של רבי חזי, למה אתה מקלל אותנו, אמר לה רבי חזי: לא קללה היא, אלא "גלגל הוא שחוזר בעולם".

מוסיף הגר"א: את המלה "ונתנו" - נתן לקרא גם מהסוף להתחלה, ללמדנו כי "גלגל הוא שחוזר בעולם", היום אתה משפע בכסף ונותן לאחרים מחר נהפך עליה הגלגל ואתה מקבל. ומאחר שגלגל חוזר

רוצים את העלון אצלכם?

שלחו בקשה לדוא"ר zaida@kerenh.org.il ונשלח אליכם!

ת.ד. 257 בני ברק או בהעברה לבנק המועלים סניף 655 מס' ח-ן: 339991 קרן הסעה וסיוע לתלמידי החינוך העצמאי ע"ר 95-659-804-5 התרומות מוכרות לצרכי מס לפי סעיף 46 כמו"כ ניתן לתרום בקלות ובמהירות בכל עמדות "נדרים פלוס" בחבחי הארץ